

IMPORTO KOKYBĖS APRAŠAS

Rodiklio pavadinimas, apibrėžimas, periodiškumas

Importas – prekių įvežimas į Lietuvos Respublikos statistinę teritoriją. Įstojus į Europos Sąjungą (ES) šis rodiklis yra apskaičiuojamas remiantis dviejų sistemų duomenimis: Ekstrastato ir Intrastato. Ekstrastatas apima Lietuvos prekybą su šalimis, nepriklausančiomis ES. Intrastatas – duomenų apie Lietuvos prekybą su ES valstybėmis surinkimo sistema. Ekstrastato sistemoje prekių įvežimas į Lietuvos Respublikos statistinę teritoriją vadinamas importu, Intrastato sistemoje – įvežimu. Lietuvos užsienio prekybos statistiniuose leidiniuose abiem prekių srautams apibūdinti yra vartojamas terminas „importas“.

Šio rodiklio periodiškumas yra mėnesinis.

Rodiklį rengusio skyriaus pavadinimas

Užsienio prekybos statistikos skyrius

Duomenų šaltiniai

Lietuvos užsienio prekybos duomenų apie importą iš šalių, nepriklausančių ES, šaltinis yra muitinės deklaracija (Bendrasis administracinis dokumentas). Duomenis apie prekių įvežimą iš ES šalių pridėtinės vertės mokesčio mokėtojai teikia muitinei mėnesinėje Intrastato ataskaitoje „Įvežimas UPS-02“.

Atitiktis ES reikalavimams

Lietuvos užsienio prekybos statistiniai duomenys apie importą visiškai atitinka ES teisės aktų, reglamentuojančių prekybą prekėmis, reikalavimus.

Taikomi metodai

Tyrimai yra ištisiniai. Tačiau yra Lietuvos statistikos departamento generalinio direktoriaus įsakymu nustatyta riba, t. y. praeitais kalendoriniais arba einamaisiais metais įvežtų iš ES prekių vertė litais, kurios neviršiję PVM mokėtojai įsiregistravę asmenys yra atleidžiami nuo prievolės teikti Intrastato įvežimo ataskaitą UPS-02. Nesurinkti duomenys yra įvertinami.

Rodiklio paskirtis ir vartotojai

Statistinių duomenų apie importą paskirtis – teikti informaciją apie prekių srautus iš kitų šalių į Lietuvos Respubliką. Valstybės institucijos naudoja šiais duomenimis vertindamos Lietuvos ekonomikos raidą, nustatydamos prekybos politikos kryptis, sudarydamos ūkio plėtros programas, Lietuvos Respublikos mokėjimų balansą ir nacionalines sąskaitas. Įvairios verslo struktūros – vertindamos savo padėtį rinkoje, kurdamos verslo planus. Tarptautinės organizacijos užsienio prekybos statistinius duomenis naudoja pasaulinės prekybos tendencijoms tirti, šalies ekonominiam potencialui nustatyti.

Tikslumas

1. Neatsakymo lygis.

Informacija apie prekybą su šalimis, nepriklausančiomis ES, yra rengiama remiantis administraciniais duomenų šaltiniais, todėl neatsakymo lygis – nulinis.

Intrastato duomenų neatsakymo lygį nusako respondentų nepateiktos įvežtų iš ES prekių vertės dalis procentais, palyginti su bendra prekių, įvežtų iš ES, verte. Neatsakymų lygis yra nustatomas

remiantis Intrastato įvežimo ataskaitų bei pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM) deklaracijų duomenimis. 2013 m. sausio–gruodžio galutiniais duomenimis neatsakymo lygis buvo:

Ataskaitinis mėnuo	Neatsakymo lygis (%)
Sausis	0,59
Vasaris	0,50
Kovas	0,44
Balandis	0,56
Gegužė	0,44
Birželis	0,89
Liepa	0,61
Rugpjūtis	0,72
Rugsėjis	0,63
Spalis	0,59
Lapkritis	0,48
Gruodis	0,36

2. Metodai, naudojami trūkstamoms reikšmėms įrašyti.

Respondentų, nepateikusių ataskaitų, įvežimo vertė vertinama naudojant šių respondentų PVM ataskaitose pateiktą informaciją. Konkretaus respondento įvertinta bendra nepateiktos ataskaitos vertė yra išskaidoma pagal šalį siuntėją ir prekes pagal Kombinuotosios nomenklaturės (toliau – KN) skirsnius remiantis to respondento ankstesnių laikotarpių prekybos struktūra. Jei duomenų už ankstesnius laikotarpius nėra, skaidoma remiantis ataskaitinį mėnesį ataskaitas pateikusių respondentų prekybos struktūra, kurią skaičiuojant didžiausių prekyautojų ir tam tikrų prekių duomenų neįtraukiama.

PVM mokėtojų, atleistų nuo prievolės teikti Intrastato ataskaitą UPS-02, duomenys apie įvežimus vertinami naudojant PVM ataskaitose pateiktą informaciją. Bendra įvertinta vertė išskaidoma pagal šalį siuntėją ir prekes pagal KN skirsnius. Skaidoma remiantis respondentų, kurių įvežimo vertė ataskaitinį mėnesį buvo mažiausia, o jų įvežtų prekių bendra vertė lygi įvertintam dydžiui, prekybos struktūra. Skaičiuojant prekybos struktūrą informacijos apie tam tikras prekes neįtraukiama.

3. Papildomų duomenų panaudojimas ir jų kokybė.

Intrastato duomenys pagal PVM mokėtojus yra lyginami su atitinkamo laikotarpio PVM deklaracijų duomenimis.

Savalaikiškumas ir punktualumas

Statistinė informacija skelbiama pagal nustatytą kalendorių ne vėliau kaip 40-ą kalendorinę dieną ataskaitiniam laikotarpiui pasibaigus.

Duomenų prieinamumas

Kiekvieną mėnesį bendra informacija apie importą yra skelbiama pranešime spaudai (importas pagal einamųjų metų mėnesius, pagal Makroekonomikos kategorijų klasifikaciją, pagal svarbiausius užsienio prekybos partnerius, prekinę struktūrą, importo pokyčiai per metus).

Jungtiniai ir detalūs mėnesiniai, ketvirtiniai ir metiniai duomenys skelbiami Lietuvos statistikos departamento tinklalapyje <http://osp.stat.gov.lt/home>.

Detalūs duomenys skelbiami Eurostato duomenų bazėje

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/statistics/search_database.

Palyginamumas

Bendros importo ir jo sudėtinių dalių laiko eilučių ilgis yra 18 metų. Dėl pasikeitusio duomenų šaltinio, metodologinių ir organizacinių skirtumų Ekstrastato ir Intrastato duomenys nėra visiškai palyginami su užsienio prekybos duomenimis, skelbtais iki 2004 m. gegužės 1 d., tačiau skirtumai nėra reikšmingi ir nesumenkina duomenų kokybės.

Suderinamumas

Trumpalaikė ir metinė statistika yra visiškai tarpusavyje suderintos.